

Tampereen kaupunki
PL 487
33101 Tampere

VIITE: Poikkeamislupahakemuksen käsittelijä Frida Piuva on 13.12.2024 pyytänyt luvanhakijalta vastinetta lupahakemuksiin (asiointitunnus LP-837-2024-04682 ja LP-837-2024-04686) tulleisiin naapurien huomautuksiin.

Naapurien esille tuomia asioita:

1. Maston sijoittaminen puistoalueelle on asemakaavan vastaista.
2. Vaihtoehtoinen sijoitus tulevalle kerrostaloalueelle.
3. Hakija ei ole hakenut toimivaa sijaintia yksityisiltä tonteilta.
4. Vaikutukset puistoon ja sen luontoon.
5. Vaikutukset ihmisten ja eliöiden terveyteen.

1. Vastine huomautukseen: Maston sijoittaminen puistoalueelle on asemakaavan vastaista.

Maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132, jäljempänä "MRL") mukaan kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää poikkeamisen rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevasta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta. Lisäksi edellytetään, ettei poikkeaminen aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista, rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista tai johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Näin ollen kunta voi MRL 171 §:n mukaisin edellytyksin erityisestä syystä myöntää poikkeuksen myös asemakaavan määräyksiin.

Lähialueen asemakaavoihin ei ole varattu yhdyskuntateknisten rakennusten aluetta, johon matkaviestintukiaseman voisi asemakaavan mukaisesti sijoittaa. Tukiasemia kuitenkin tarvitaan suhteellisen tiheästi alueilla, joissa on paljon ihmisiä, jotta laadukkaat matkaviestinpalvelut olisivat kaikkien saatavilla. Sijoituspaikka on asemakaavassa merkitty puistoalueeksi. Koska tukiaseman tarvitsema pinta-ala on hyvin pieni eikä tukiasema millään tavalla rajoita puiston käyttöä, pidämme poikkeamista vähäisenä.

Muistutuksen tekijä on oikeassa siinä, että teleoperaattoreiden tulisi olla aktiivisempia uusien asemakaavojen valmisteluissa. Matkaviestinpalveluiden huima kysynnän lisäys on ollut yllätys teleoperaattoreillekin eikä uusiin asemakaavoihin olla osattu vaatia riittävästi tukiasemapaikkoja. Nykyään asia on paremmin tiedostettu.

2. Vastine huomautukseen: Vaihtoehtoinen sijoitus tulevalle kerrostaloalueelle.

Valtatien pohjoispuolen kerrostalojen valmistumiseen saattaa mennä hyvinkin pitkä aika. Suunniteltu tukiasema palvelisi myös kerrostalojen rakennustyömaita. Melko todennäköistä on, että suunnitellusta tukiasemasta huolimatta kerrostaloalueelle tarvitaan aikanaan oma tukiasemansa.

3. Vastine huomautukseen: Hakija ei ole hakenut toimivaa sijaintia yksityisiltä tonteilta.

On totta, että teleoperaattorit suosivat kuntien, seurakuntien ja valtion omistamia tontteja. Tärkeimpänä kriteerinä on tällaisten maanomistajien luotettavuus, ennustettavuus ja usein pidempiaikaiset vuokrasopimukset. Tässä tapauksessa vartenotettavia yksityisten omistamia tontteja ei ollut etsittäväällä alueella.

4. Vastine huomautukseen: Vaikutukset puistoon ja asuinalueen viihtyisyyteen.

Tukiaseman sijoitus on suunniteltu muuntamoalueen viereen, jolloin on voitu hyödyntää osittain puutonta puiston osaa. Tukiaseman vuoksi joudutaan kaatamaan vain muutama puu, joten sillä ei ole juurikaan vaikutusta puiston näkö- ja melusuojaominaisuuksiin.

Poikkeamishakemukseen on saatu puoltavat lausunnot ympäristönsuojelulta ja viheralueyksiköltä. Lisäksi hakija on saanut liito-oravaselvityksen, jossa todetaan, ettei tukiasemalla ole haitallista vaikutusta liito-oraviin.

Mastot aiheuttavat aina jossain määrin visuaalista haittaa. Lähimpien asuinrakennusten ja maston väliin jää isoa ja pientä puustoa näkösuojaksi. Masto on rakenteeltaan harustamaton ristikkomasto, jonka sauvat ovat kuumasinkittyjä. Ne saattavat uutena olla kirkkaita, mutta melko nopeasti ne patinoituvat harmaiksi. Lentoesteviranomainen ei lausunnossaan vaadi mastoon lentoestemerkintöjä tai -valoja, joten pimeään aikaan masto ei ole siis havaittavissa.

Korostamme lisäksi, että tukiasemat mastoineen ovat osa infrastruktuuria ja modernia maisemaa ja niiden määrä lisääntyy jatkuvasti. Mastojen sijoittaminen kaupunkiympäristöön asutuksen välittömään läheisyyteen on tavallista ja välttämätön edellytys toimiville matkaviestinpalveluille. Mastot ovat teknisiä rakenteita, joiden maisemavaikutukset voidaan rinnastaa muihin vastaavien rakenteiden, kuten voima- ja sähköjohdinpylväiden sekä liikenneväylien valaisemiseen liittyvien rakenteiden vaikutuksiin. Infrastruktuuri on osa yhteiskuntaa.

5. Vastine huomautukseen: Vaikutukset ihmisten ja eliöiden terveyteen.

Operaattorit noudattavat tukiasemarakentamisessaan maamme lakeja ja muita määräyksiä, jotka koskevat tätä toimintaa. Niihin kuuluu myös tukiasemien sähkömagneettista säteilyä säätelevät määräykset ja lait. Niiden valvontaa hoitaa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaan kuuluva asiantuntijaviranomainen Säteilyturvakeskus, STUK. Operaattorien verkkosuunnittelijat ovat saaneet selkeän ohjeistuksen antennien asennusta, tukiasemapaikan valintaa, käytettyjä tehoja, antennivahvistuksia ja muita tähän vaikuttavia tekijöitä koskien. Operaattorien asennushenkilöstö on koulutettu tekemään asennukset niin, että tukiasemien antennia ei asenneta tavalla, joka voisi aiheuttaa vaaratekijän työntekijöille itselleen tai tukiaseman lähistöllä asuville ihmisille. Käytettävistä tehoista johtuen alue, jolla säädösten mukaiset raja-arvot ylittyvät, on antennien välittömässä läheisyydessä. Ylhäälle mastoon asennuksesta johtuen jokapäiväisessä elämässä ei ole mahdollista, että lähistön asukkaat joutuisivat tälle varoalueelle. Huomiona, että suunniteltu tukiasema ei missään suhteessa olennaisesti poikkea muista käyttämistämme tukiasemista.

Mastossa olevien antennien säteilyn pääkeila on sivusuunnassa leveä, mutta pystysuunnassa kapea, vain n. 10 astetta. Tästä syystä antennin suurin säteilyvaikutus suuntautuu antennista eteenpäin, ei alaspäin.

Radiotaajuisen säteilyn terveysvaikutuksista on tehty tuhansia tutkimuksia. Riippumattomat asiantuntijapaneelit kuten Euroopan komission alainen SCENIHR (Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks), WHO (World Health Organisation) ja ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection) ovat julkaisseet laajoja kirjallisuuskatsauksia radiotaajuisen säteilyn terveysvaikutuksista. Johtopäätökset on tiivistettävissä siten, että nykyiset enimmäisarvot alittavalla altistumisella ei ole todennettuja haitallisia terveysvaikutuksia.

Lisätietoa osoitteesta: <https://stuk.fi/tukiasemat>

Yhteenvetona voidaan todeta, että matkaviestitukiasemat antennineen eivät ole määräysten mukaisesti toteutettuina vaaraksi ihmisille eikä eliöstölle.

Kunnioittaen

Elisa Oyj

Jari-Pekka Kämäräinen
Projektipäällikkö